

การจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา
อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่
THE SMOG MANAGEMENT OF PEOPLE IN MAE THA
SUB-DISTRICT, MAE ON DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE

พระสมโภช สนต์จิตโต (ปางอุป)*

พระครูภาวนาโสภิต, วิ., ดร.**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคลในการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ๔) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมในการแก้ไขปัญหาการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการวิจัยโดยการวิจัยแบบผสมวิธี ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๔,๖๖๔ คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ ๓๗๐ คน จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างเป็นระบบและเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที และค่าเอฟ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ในส่วนของข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม ปลายเปิด จากนั้นทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มข้อมูล สำคัญสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

๑) ระดับความคิดเห็นในการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออนจังหวัดเชียงใหม่ ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = ๓.๓๓) เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าทุกด้านมีระดับความคิดเห็นในการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน

* นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

** อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}=3.48$) ในด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควัน ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=2.97$) ในด้านสาเหตุของหมอกควัน

๒) การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออนจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ ความแตกต่างตามการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และระดับรายได้ต่อเดือน พบว่า เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านรายได้ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓) ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออนจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ขาดงบประมาณสนับสนุน เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย ประชาชนขาดจิตสำนึกและการปฏิบัติตามนโยบาย ควรคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมให้มากขึ้น หน่วยงานและประชาชนควรร่วมมือกันปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงการรณรงค์มีบทลงโทษ และหาวิธีการทำลายเศษวัสดุโดยวิธีการอื่น

๔) การสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเน้นในเรื่องความเอาใจใส่ (จิตตะ) หน่วยงานและประชาชนควรหันมาช่วยกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติให้มากขึ้น หน่วยงานจัดทำโครงการ นโยบาย รณรงค์การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกป่าทดแทน การสร้างฝายชะลอน้ำ เป็นต้น เพื่อนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น อิทธิบาท ๔ ขรवास ๔ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดจิตสำนึก มีการพินิจพิเคราะห์ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสังคม ชุมชน และทรัพยากรธรรมชาติ

คำสำคัญ : การจัดการ, หมอกควัน, ประชาชน

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the smog management of people in Mae Tha sub-district municipality, Mae On district, Chiang Mai province. 2) to compare the personal factors in smog management of people in Mae Tha sub-district municipality, Mae On district, Chiang Mai province, 3) to find out the problems, obstacles and suggestions in smog management of people in Mae Tha sub-district municipality, Mae On district, Chiang Mai province, and 4) to apply the principle of Iddhipada in solving problem of smog management of people in Mae Tha sub-district municipality, Mae On district, Chiang Mai province. The research used mixed method research. The populations and samples were 4,664 people selected from people who live in Mae Tha sub-district municipality, Mae On district, Chiang Mai province. The samples were 370 people by using the formula of Taro Yamane with random sampling. The data was collected by using the questionnaire and the data analysis performed by a computer program for social science research and by the using frequency, percentage, mean and standard deviation: SD, T-test, F-test with one-way analysis of variance (One way ANOVA) and differentiates the dual average with Least Significant Difference: (LSD). In the part of open-ended questions showed the problems, obstacles and suggestions,

the researcher arranged the group according to the issues of open- end. Then, there was to analyze by frequency and data from interviews, the researcher will gather data on the essence of the interview, then content analysis technique.

The findings of this research as follows:

1) The opinion level in smog management of people in Mae Tha sub-district municipality, Mae On district, Chiang Mai province was overall at the moderate level ($\bar{x}$ = 3.33). When considering in each aspect, it was found that the opinion level in smog management of people in Mae Tha sub-district municipality, Mae On district, Chiang Mai province of all aspects was at the moderate level. The knowledge of smog management was at the highest level ($\bar{x}$ = 3.48) and the cause of smog was the lowest level ($\bar{x}$ = 2.97).

2) The comparison level in smog management of people in Mae Tha sub-district municipality, Mae On district, Chiang Mai province using the hypothesis test by different analysis according to personal factors, including gender, age, occupation, education and income found that gender, age, occupation and education were not different opinion. In the part of income was different opinion. Then, accepted the hypothesis.

3) The problems, obstacles and suggestion about smog management of people in Mae Tha sub-district municipality, Mae On district, Chiang Mai province included the lack of budget, the officials have fewer, the lack of people awareness did not follow, should consider the common interest more and more. The institute and people should cooperate to follow the rules and regulations, including the campaign with penalty and the way to scrap destruction by other methods.

4) The interview was found that the key of informants, most of them focus on interesting (Citta); the institute and people should take care of natural resources more and more. The institute should have the project, policy, campaign to conserve natural resources, reduce the destruction of natural resources such as reforestation, building check dams etc. The principle of Buddhism such as Iddhipāda IV, Ghāravāsadhamma IV in order to apply the conscious mind for analysis of effect that will arise to society, community and natural resources.

Keywords :management, The smog, people

บทนำ

ภาวะโลกร้อนเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่ทำให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มสูงขึ้น เราจึงเรียกว่า ภาวะโลกร้อน (Global Warming) กิจกรรมของมนุษย์ที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน คือ กิจกรรมที่ทำให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศเพิ่มมาก

ขึ้น ได้แก่ การเพิ่มปริมาณก๊าซเรือนกระจกโดยตรง เช่น การเผาไหม้เชื้อเพลิง และการเพิ่มปริมาณก๊าซเรือนกระจกโดยทางอ้อม คือ การตัดไม้ทำลายป่า^๑

ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม พื้นที่ภาคเหนือมักประสบกับปัญหาหมอกควัน ซึ่งมีสาเหตุหลักเกิดจากการเผาในพื้นที่เกษตร การเผาวัชพืชริมทาง ไฟป่าและการเผาในชุมชน ก่อให้เกิดหมอกควัน ฝุ่นละออง เถ้า เเขม่าควัน ระบายออกสู่บรรยากาศ ประกอบกับลักษณะภูมิประเทศที่เป็นแอ่งกระทะ สภาพอากาศที่แห้งและนิ่ง ทำให้ฝุ่นละอองแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยของประชาชน บดบังทัศนวิสัย และส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว^๒

ปัญหาหมอกควันนั้นไม่ได้เกิดเพียงแค่ตำบลแม่ทาเท่านั้นยังเกิดปัญหากับพื้นที่ใกล้เคียงด้วย สาเหตุที่ทำให้เกิดหมอกควันก็เกิดขึ้นจากพื้นที่ใกล้เคียงด้วยเช่นกัน และลักษณะทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ตำบลแม่ทานั้น ยังเอื้อต่อการปกคลุมของหมอกควันด้วยที่มีลักษณะเป็นแอ่งกระทะ ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งตำบลแม่ทาเป็นตำบลที่ห่างจากจากตัวอำเภอและจังหวัดค่อนข้างมาก ปัญหาดังกล่าวจึงได้รับการแก้ไขจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งนอกและทั้งในพื้นที่ค่อนข้างล่าช้าประจำปี ดังนั้นปัญหาดังกล่าวผู้นำและประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงควรหามาตรการและหารื้อรวมกัน เพื่อหาทางออกและแก้ไขปัญหาหมอกควันร่วมกัน

๑. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๑ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอ แม่ออน จังหวัดเชียงใหม่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๓ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

๑.๔ เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมในการแก้ไขปัญหาการจัดการ หมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

๒. ขอบเขตของการวิจัย

๒.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหาผู้วิจัยมุ่งศึกษาเนื้อหาครอบคลุมแนวคิดการจัดการหมอกควัน ประกอบด้วย ๑. ด้านสาเหตุ ๒. ด้านผลกระทบ ๓. ด้านหน่วยงานรับผิดชอบ ๔. ด้านองค์ความรู้ และ ๕. ด้านการรณรงค์ และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ หลักอิทธิบาทธรรม ซึ่งประกอบด้วย ๑. ด้านฉันทะ ๒. ด้านวิริยะ ๓. ด้านจิตตะ ๔. ด้านวิมังสา ของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออนจังหวัดเชียงใหม่

๒.๒ ขอบเขตด้านตัวแปรได้แก่ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคลประกอบด้วยเพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา และระดับรายได้ และ ตัวแปรตาม (Dependent

^๑ภาวะโลกร้อน, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://sites.google.com/site/tayton8761/khwam-hmay-khxng-phawa-lok-rxn/phawa-lok-rxn-mi-ki-prapheth> [๑ สิงหาคม ๒๕๕๘].

^๒กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, “ยุทธศาสตร์/มาตรการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ปี ๒๕๕๘”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.dnp.go.th/forestfire/2558.pdf> [๑ สิงหาคม ๒๕๕๘].

Variable) ได้แก่ การจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งหมด ๕ ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ๑. ด้านสาเหตุ ๒. ด้านผลกระทบ ๓. ด้านหน่วยงานรับผิดชอบ ๔. ด้านองค์ความรู้ และ ๕. ด้านการรณรงค์

๒.๓ ขอบเขตด้านประชากร / ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ ประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๔,๖๖๔ คนและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญ จำนวน ๘ รูป/คน

๒.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่ได้แก่ เขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

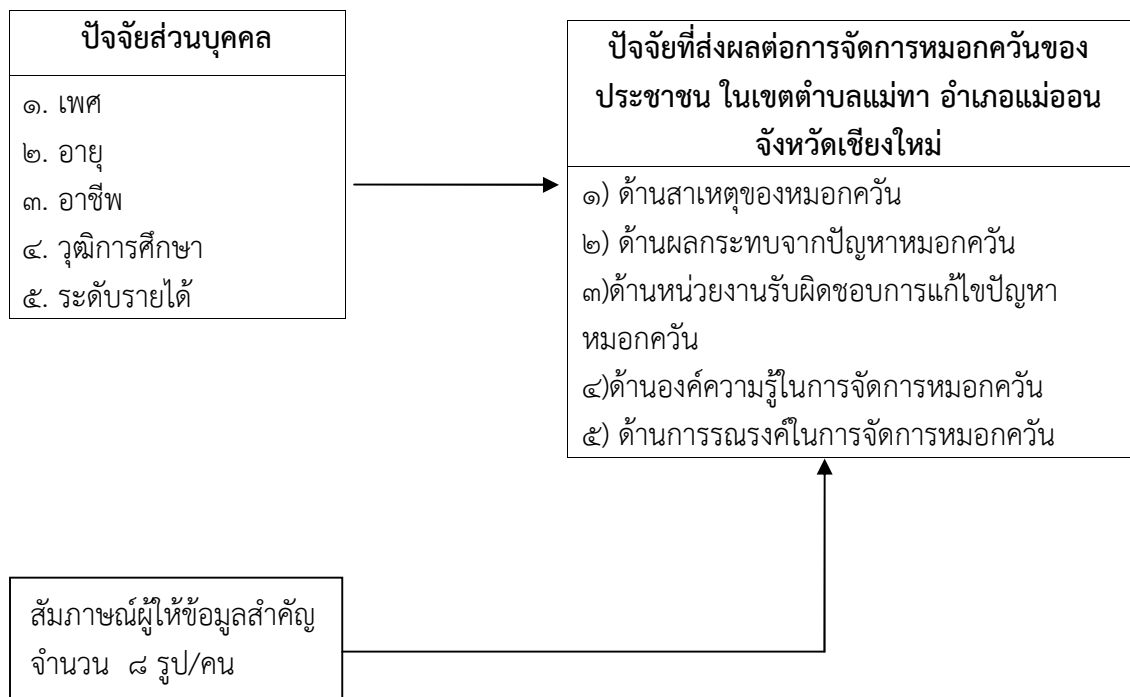
๒.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือน สิงหาคม ๒๕๕๘ ถึง เดือน มกราคม ๒๕๕๙ รวมระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น ๖ เดือน

๓. สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา ระดับรายได้ ต่างกันมีการจัดการหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออนจังหวัดเชียงใหม่ ที่แตกต่างกัน

๔. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่” จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ ๑. แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

๕. วิธีการดำเนินการวิจัย

๕.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการสำรวจ และการวิจัยเชิง ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๕.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๕.๒.๑ ประชากรประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๔,๖๖๔ คน

๕.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มประชากรของ Taro Yamanee^๑ จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๐ คน การสุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างง่าย

๕.๒.๓ ผู้ให้ข้อมูลหลักการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๘รูป/คน

๕.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออนจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

๕.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

สถิติพรรณนา อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย(Mean)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

สถิติเชิงอนุมานใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออนจังหวัดเชียงใหม่โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ(F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

๒. การวิเคราะห์ข้อคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลตามกรอบการวิจัยจากนั้นนำข้อมูลมาจัดกลุ่มข้อมูลแล้วทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ประเด็นการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้วิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาความเรียงเชิงพรรณนา

๖. ผลการวิจัย

๖.๑ ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยส่วนบุคคล

ประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออนจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๓ และเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗

^๑อภิณันต์ จันตะนี,การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับวิจัยทางธุรกิจ, (คณะวิทยาการจัดการ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๙),หน้า ๓๕.

มีอายุระหว่าง ๕๑ – ๖๐ ปีจำนวน ๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘ มีอาชีพรับจ้างอิสระ จำนวน ๑๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗ มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๐ และมีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๕

๖.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่อนจังหวัดเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่อนจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ประชาชนในเขตตำบลแม่ทามีระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = ๓.๓๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายเป็นด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับในการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = ๓.๔๘) ในด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควัน ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในลำดับน้อยที่สุด ($\bar{x}$ = ๒.๙๗) ในด้านสาเหตุของหมอกควัน

๖.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การเปรียบเทียบระดับการจัดการหมอกควันของประชาชน ในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่อนจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และระดับรายได้ต่อเดือน แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Anova) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

ผลการทดสอบสมมติฐานจำนวน ๕ สมมติฐาน มีสมมติฐานที่ ๑ ๒ ๓ ๔ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรต้น คือ เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนสมมติฐานที่ ๕ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรต้น คือ รายได้ต่อเดือน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐาน

สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย สามารถสรุปได้ว่าการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่อนจังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งให้เห็นว่าการจัดการหมอกควันของประชาชนในเขตตำบลแม่ทา อำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพระดับหนึ่ง ซึ่งหากแยกตามด้านชี้ให้เห็นว่าด้านสาเหตุของหมอกควันเกิดจากการเผาป่าโดยฝีมือมนุษย์ การเผาขยะในชุมชน และการเผาเศษวัสดุในชุมชน เป็นส่วนใหญ่ ส่งผลผลกระทบต่อสุขภาพ โรคภูมิแพ้ และเกิดความเสียหายต่อการท่องเที่ยวในชุมชน ดังนั้น หน่วยงานมีบทบาทในการป้องกันแก้ไขปัญหามหมอกควันควรมีการส่งเสริมความรู้การนำเกษตรอินทรีย์เพื่อลดการเผา และใช้มาตรการและกฎหมายการจัดการเผาอย่างเข้มงวดรวมถึงส่งเสริมด้านองค์ความรู้ในการจัดการหมอกควันให้ประชาชนทราบถึง บทบาทและหน้าที่ สาเหตุ และมีความรู้ความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาหมอกควันในชุมชน มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับปัญหาหมอกควัน และทุกภาคส่วนมีการเฝ้าระวังและลาดตระเวนในพื้นที่เสี่ยง

นอกจากนั้นการนำหลักอิทธิบาทธรรมมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันเกิดความพอใจในการจัดการหมอกควันระดับหนึ่ง แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็พยายามช่วยกันแก้ไขปัญหา ในส่วนของราชการและประชาชนนั้นได้ช่วยกันป้องกันสาเหตุของการเกิดปัญหาหมอกควัน และช่วยกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบในหลายด้าน ในส่วนของหน่วยงานก็มี

โครงการ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สามารถพินิจวิเคราะห์ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากสิ่งใดเป็นอันดับแรก แล้วมาพิจารณาต่อถึงหนทางในการแก้ไขปัญหา รู้จะเอาใจใส่ในหน้าที่ ความเป็นอยู่ สังคมรอบข้างมากขึ้น มีความพอใจในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชนที่ผูกพันกับธรรมชาติ

๘. ข้อเสนอแนะ

๘.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป

- ๑) ตำบลแม่ทาควรจะมีนโยบายที่ชัดเจนในการจัดการหมอกควันโดยมุ่งเน้นไปที่การจัดการที่แหล่งกำเนิดหมอกควัน
- ๒) ตำบลแม่ทาควรส่งเสริมกระบวนการจัดการปัญหาหมอกควันในเขตตำบลแม่ทา
- ๓) ตำบลแม่ทาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีพฤติกรรมจัดการหมอกควันที่แหล่งกำเนิด
- ๔) รัฐบาลควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนงบประมาณในการแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างเร่งด่วน
- ๕) ตำบลแม่ทาควรจัดโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการปัญหาหมอกควันใหม่ โดยการทำงานแบบแบ่งงาน โดยมีผู้รับผิดชอบแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน รวมทั้งการมีเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้ความสามารถโดยตรง
- ๖) ตำบลแม่ทาควรเพิ่มจำนวนผู้รับผิดชอบและพิจารณาค่าตอบแทนที่มีความเป็นธรรมกับพนักงานเหล่านั้น

๘.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- ๑) ควรศึกษาถึงแรงจูงใจของประชาชนในการจัดการหมอกควันในตำบลแม่ทา
- ๒) ควรศึกษาถึงบทบาทและหน้าที่ของประชาชนในการจัดการหมอกควันในตำบลแม่ทา
- ๓) ศึกษาถึงการนำหลักอิทธิบาทธรรม ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการในด้านอื่นๆ เพื่อก่อให้เกิดแนวทางในการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพได้หลากหลายมากขึ้น

บรรณานุกรม

ภาวะโลกร้อน.[ออนไลน์].แหล่งที่มา: <https://sites.google.com/site/tayton8761/khwam-hmay-khxng-phawa-lok-rxn/phawa-lok-rxn-mi-ki-prapheth> [๑ สิงหาคม ๒๕๕๘].

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. “ยุทธศาสตร์/มาตรการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ปี ๒๕๕๘”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.dnp.go.th/forestfire/2558.pdf> [๑ สิงหาคม ๒๕๕๘].

อภินันต์จินตะณี.การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับวิจัยทางธุรกิจ.คณะวิทยาการจัดการ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.๒๕๕๔